

Biblioteksplan för Ödeshögs kommun 2017

Inledning

Enligt Bibliotekslagen 2013:801 ska varje kommun upprätta och anta en biblioteksplan för sin verksamhet på biblioteksområdet. Biblioteksplanen ska fastställas och antas av Kommunfullmäktige.

Biblioteksplanen ska gälla för perioden 2017 och omfatta all kommunal biblioteksverksamhet i Ödeshögs kommun – folkbibliotek, skolbibliotek samt medieförsörjning för andra kommunala institutioner. Biblioteksplanen ligger till grund för det arbete som bedrivs på biblioteket och ska vara uppföljningsbar. Den ska ha en tydlig förankring till Bibliotekslagen. Ödeshögs biblioteksplan utgår från flera styrdokument som berör demokrati, läsfrämjande och digital delaktighet.

Biblioteksplanen för Ödeshögs kommun har följande uppdelning:

- Tillgänglighet
- Läs- och kunskapsfrämjande
- Digital delaktighet och MIK
- Barn och unga
- Kulturarv
- Ett meröppet bibliotek
- Skolbibliotek

Biblioteksplanen beskriver både kortsiktiga och långsiktiga mål inom ramen för bibliotekets olika verksamhetsområden. Detta görs utifrån aspekterna tillgänglighet, läs- och kunskapsfrämjande, digital delaktighet samt medie- och informationskunnighet (MIK). Planen är styrande på en övergripande nivå.

Övergripande riktlinjer

Biblioteket är ett välkomnande rum i den offentliga miljön där människor i alla åldrar och med olika bakgrund kan mötas och ta del av litteratur, kultur och information. Biblioteket ska vara ett kultur- och informationscentrum och genom sin allsidiga kulturella verksamhet vara en naturlig social träffpunkt. Biblioteket ska bistå med information, främja utbildning, fakta- och kunskapsinhämtande, arbeta läsfrämjande, stimulera till läslust och uppmuntra till annan kulturverksamhet. Biblioteket ska främja ett aktivt medborgarskap och minska den digitala klyftan i samhället.

*”Folkbiblioteken ska särskilt främja läsning och tillgång till litteratur.
Folkbiblioteken ska verka för att öka kunskapen om hur informationsteknik
kan användas för kunskapsinhämtning, lärande och delaktighet i kulturlivet.”*
Bibliotekslagen 2013:801, 7 §

Tillgänglighet

Tillgänglighet berör allt ifrån lokalens utformning, anpassade medier och information till att möta personer utifrån deras behov. Bibliotekets lokaler ska vara lättillgängliga och anpassade till alla människor, med olika bakgrunder och fysiska och psykiska förutsättningar. Anpassade medier såsom talböcker, storstilsböcker och lättlästa böcker ska finnas tillgängliga. Medier på andra språk än svenska ska också tillhandahållas. ”Boken kommer”-verksamhet och bokdepositioner på servicehus ska också erbjudas. Information om bibliotekets olika utbud och tjänster ska aktivt synliggöras och spridas. Ödeshögs bibliotekspersonal ska utveckla sin kompetens i de tjänster för särskilda behov som erbjuds på biblioteket.

Läs- och kunskapsfrämjande

Ödeshögs bibliotek ska vara ett stöd i det livslånga lärandet. Biblioteket är centralt för både det formella och det informella lärandet, för språk- och läsutvecklingen, kunskap och information samt digital delaktighet. Biblioteket har en kunskapsutvecklande roll och ska användas som en lärandemiljö för olika grupper i samhället. Biblioteket ska bistå SFI- och vuxenstudierande och andra studierande med kurslitteratur, studieplatser, informationssökning samt tentamöjlighet. Medieanslaget ska därför nyttjas för ett förnygrat mediebestånd, inköp av kurslitteratur och digitala informationskällor.

”Folkbiblioteket som lokalt kunskapscentrum utgör en grundförutsättning för ett livslångt lärande, ett självständigt ställningstagande och en kulturell utveckling för den enskilde och för olika grupper i samhället.”

Unescos Folkbiblioteksmanifest

Digital delaktighet och MIK

Biblioteket ska arbeta för att minska den digitala klyftan i samhället genom att erbjuda kostnadsfria individuella handledningar och studiecirkel i data och MIK (medie- och informationskunnighet). MIK omfattar den kunskap och de färdigheter som behövs för att ta del av samt utöva de demokratiska rättigheterna i dagens digitala samhälle. Digital kompetens, förmågan att aktivt kunna söka, hitta, kritiskt granska och använda digitala informationskällor hör till dessa färdigheter.

Barn och unga

Enligt Biblioteksplanen är barn och unga en prioriterad målgrupp för folkbibliotekens verksamhet. Tidigt stöd och uppmuntran till läslust och språkutveckling lägger god grund för både läsutveckling och kunskap.

"Folkbiblioteken ska ägna särskild uppmärksamhet åt barn och ungdomar för att främja deras språkutveckling och stimulera till läsning, bland annat genom att erbjuda litteratur utifrån deras behov och förutsättningar."

Bibliotekslagen 2013:801, 8 §

Ödeshögs bibliotek ska samverka med BVC, förskolor och skolor för att arbeta läs- och språkfrämjande. Biblioteket ska tillsammans med skola och förskola utforma och genomföra läsfrämjande projekt för att skapa nyfikenhet och intresse för läsning och berättande. Målet är att nå alla 6-årsgrupper, barn i årskurs 3 och årskurs 5 minst en gång om året. Biblioteket ska erbjuda teater eller annan kulturaktivitet för förskolebarn minst 4 gånger per år. Depositioner av boklådor, bokprat och biblioteksvisningar ska anordnas till alla förskolor och skolor samt BVC.

Biblioteket ska aktivt söka närmare samarbete med Lysingskolan. Samordning mellan Ödeshögs kommunbibliotek och Lysingskolans skolbibliotek ska eftersträvas. Katalogisering av skolbibliotekets mediebestånd i Götäbibliotekens katalogsystem är ett första steg för att uppnå mer samordning biblioteken emellan. Bistå med informationsresurser till skolarbete

Erbjuda passande media för barn och unga med särskilda behov

Fortsätta arbetet med att göra om barn- och ungdomsavdelningen till att bli mer inbjudande

Skapa aktiviteter för barn och unga på deras fritid

Kulturarv

- Dokumentation
 - Erbjuder hembygdsforskning
 - Ge tillgång till släktforskning
 - Samarbeta med Kulturarv Östergötland
-
- Introducera den nya digitala hembygdsboken
 - Utökat antal digitala informationskällor
 - Digitalisera lokalsamlingen
 - Visningar från den digitala hembygdsbokens fotosamling
 - Erbjuder föreläsningar

- Kartläggning av kommunens konst
- Utbilda bibliotekets personal i släkt- och hembygdsforskning

Skolbibliotek

Mål för skolbiblioteken i Ödeshögs kommun

Eleverna ska ha tillgång till ett skolbibliotek i den egna skolenhetens lokaler eller på rimligt avstånd från skolan som gör det möjligt att kontinuerligt använda biblioteket.

Skolbiblioteket ska vara ett stöd för lärarna i deras verksamhet och bidra till skolans pedagogiska verksamhet.

Biblioteket har en lärande roll och ska vara en integrerad del i undervisningen.

Alla elever ska ges möjlighet att ta del av bibliotekets resurser utifrån vars och ens egna förutsättningar.

- Utöka utbudet av talböcker
- Inredningen på våra bibliotek ska stimulera till läsning
- Biblioteksråd ska upprättas i de yngre åren
- Aktiv gallring
- Integrera mediebeståndet i Lysingskolans skolbibliotek med Götabibliotekens gemensamma biblioteksdatasystem
- Utbildad bibliotekspersonal på alla enheter